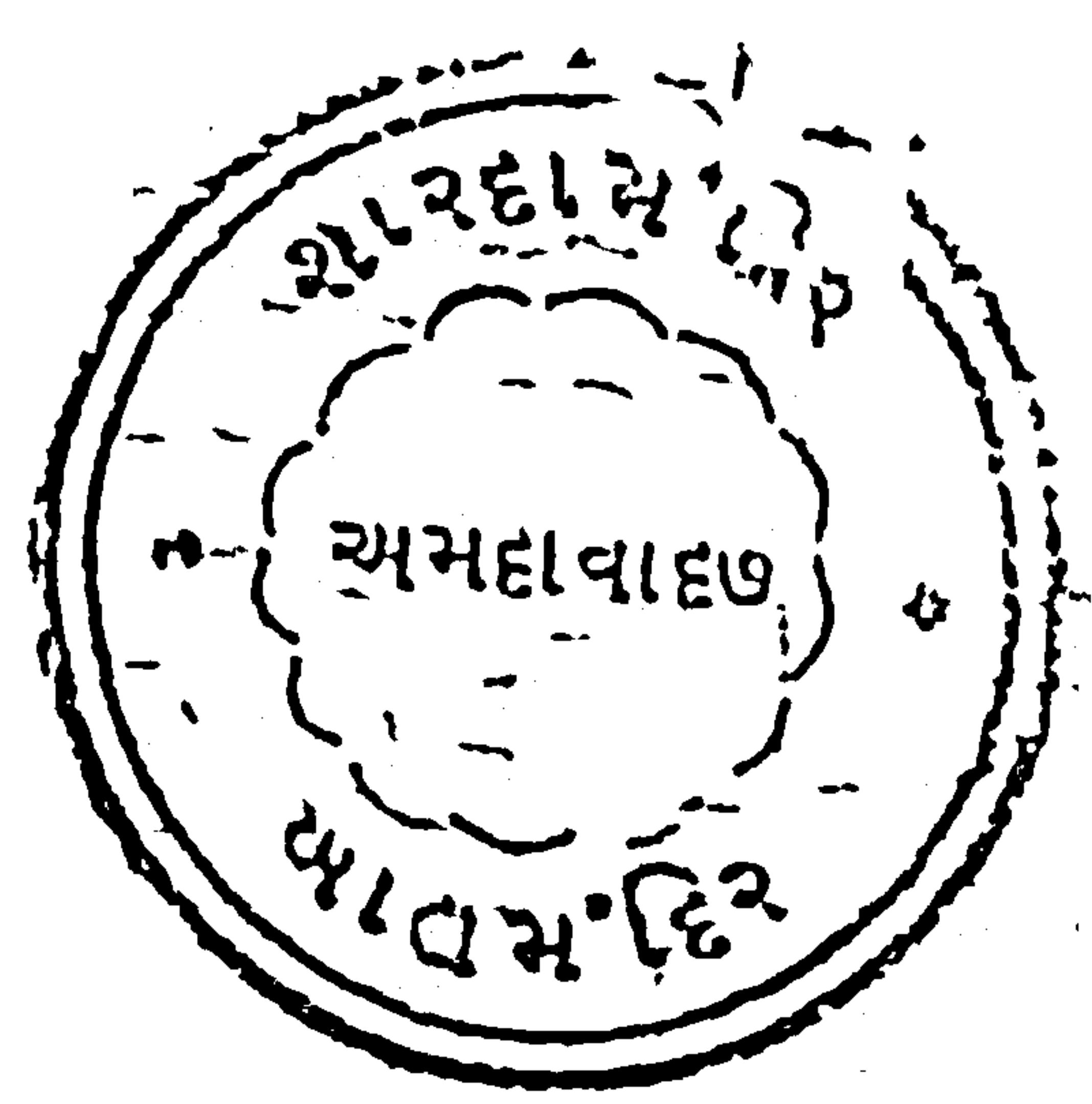

No Pages to Display

જૂતન બાળસાહિત્યમાળા : શ્રેણી બીજી : પુરતક અગિયારખું

બુલદુરે હંસાટ

વિમુખાધેન ભોતીલાલ સેતલવાડ

જૂતન બાળ સાહિત્ય માળા
નારગોળ

[વાયા સંગ્રહ, કિ. વલસાડ, વે. ૩.]

માવૃત્તિ ચોથી]

૧૯૬૬

૪૦ પૈસા

એક છોકરી હતી; તેનું નામ
હંસા હતું. તે બહાદુર હતી.

તેને હેડતાં આવડતું હતું, તરતાં
આવડતું હતું અને ઘાડા પર બેસતાં
તો ખૂબ સરસુ આવડતું હતું.

બુધામાં તે ખૂબ હૈશિયાર હતી.

ઓક દિવસ તે અહાર ફરલા ગઈ.

રસ્તામાં તળું કોઈની પડી ગયેલો

ઓક રીનનો હોડો જોગો.

હડનો હારો ખૂબ ઉકેલાઈ ગયો

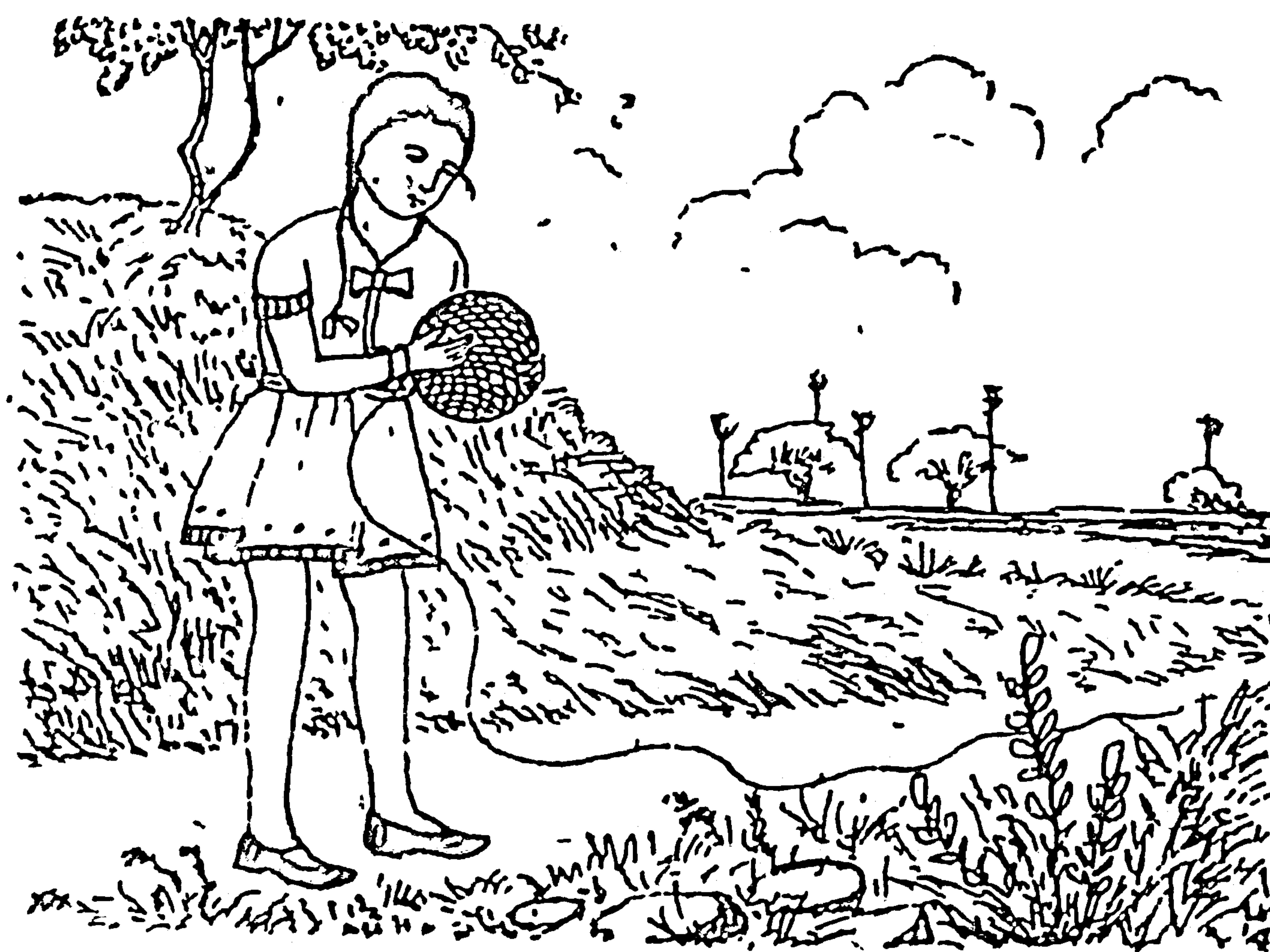
હતો. તનો છોડો છૂટો થઈ એટલો

ખધો હર ગયો હતો કે તે હેખાતો

પણું નહોતો.

હંસાએ આ ઉનનો હો હથમાં
લીધો અને વીટાળવા માંડ્યો.

હો વીટાળતાં વીટાળતાં મોટો
ને મોટો થતો જતો હતો. હંસા આ
લોઈ બોલી ઉઠી, ‘આ હો તે કેવડો
મોટો થશે ? ચાંદો જેવડો થશે કે શું ?’

ખરુ એટલામાં તેણું એક બાઈને
જતી બોઈ. તે મોળું ગુંથતી ગુંથતી
જતી હતી.

હંસાને લાગ્યું કે આ રીનનો
કડો આ બાઈનો જ હોવો જોઈએ.
આથી તે બાઈ આગળ આવીને
ખોલ્યી, ‘આ કડો તમારો છે ?’



આઈ તો હેંસા ઉપર ખુશ ખુશ
થઈ ગઈ. પોતાના માટે હેંસાએ
અહેનત કરી તેથી તેણે તેણે ચાર
આના લેટ આખ્યા !

ચાર આના મહિવાથી દંસા
રાજ રાજ થઈ ગઈ. તે તો
તરત જ ચાર આનાનું રમકું લેવા
ખાલેનાં ઊપડી.

કુંકાનમાં હંસાએ ઓક નાનકું
ઓંજિન જોયું. તેને તે લૈવાતું મુન
થયું; પણ તેની કિમત ધર્યી હતી.
પછી તેને ખોટર લૈવાતું મુન થયું;
પરંતુ તેની કિમત પણ વધારે હતી.

ચાર આનામાં કચું રમકું
ખરીદતું તેનો હંસા વિચાર કરતી
હતી, તેવામાં તેની નજર ઓક
ઘાયડી વેગનાર પર પડી.

આથી હંસાને એક વાર્તાની
ચૈપડી લેવાનું મળ થયું. નાની
નાની વાતાઓ વાંચવાનો હંસાને
ખૂબું શોખ હતો.

તેણે એક સુંદર વાર્તાની ચૈપડી
પસંદ કરી અને બાર આના આપીને
દેચાતી લઈ લીધી.

આ ચોપડી ખરેખર સરસ હતી.

તેની આંદર નાની નાની વાતો
એ ટલી બધી જુંદર હતો કે
હે કરી કરી વાંચવાનું મેળ
થયા જ કરે !

ચોપડી લઈ હુંસા ૭૨ ૭૨
ઝડોની ઘરામાં ગઈ અને ચોક
જાડના થડ પાસે એ સી તે
વાંચવા લાગ્યો.

હુંસા આ ચોપડી ૭૨
શોટેથી વાંચતી હતી. કારણું
તે હજ નાની હતી. તેને બરાબર
વાંચતાં આવડતું નહેતું.

અડેની ધરા એટલે જંગલ્લા;
આને જંગલ એટલે વાધોનું ધર.

હુંસાને જંગલમાં ઓલતી
સાંલળી બધા વાધ તેને ખાવા
આવવા લાગ્યા.

બુધ્ય લૂધ હંસાને ખાવા
આવતા હતા; પણ ગમત એવી
થતી કે જેવા તે હંસાની પાસે
આવે કે તરત જ વાર્તા સાંભળવા
એસી જતા !

સુંદર વાર્તા સાંભળવી . કેને
ન ગમે !

અધ્યા લાઘ જોમ નૃકુકી કરીલે
એકસતા કે વાત્તી પૂરી થયા મણી
આપણે હંસાને ખાઈશું. હંસા : હુદે
કચાં જવાની છે ? હુભાણાં વાત્તી
સંખળી લેવા હો.

હુંસા વાર્તા વાંચવાની ભજમાં
પડી હતી. તેની આસપાસ ધૂળું
ખદ્ધા વાધુ આલીને એઠા હતા તેની
તને ખુખર જ નહોટી !

પણ જયારે હુંસા ચોપડી વાંચી
રહી, અને તેણે ઊંઘે લોચું; ત્યાં તો
ધૂળું ખદ્ધા વાધ !

હુંસા અભ્યાનક આટલા ખદ્ધા.
વાધુ લોઈ ગલ્લરાઈ ગઈ. તે ખજનમાં
ઓલી ઉરી, “હવે શું કરવું? કુચાં જરું?
આ ખદ્ધા વાધુ મને ખાઈ જશો !”

ખદ્ધા વાધુ ઓલી ઉઠચા,
“હુંસા, હુંસા, તને ખાઉં !”

પણ હંસા કંઈ મુંજાય તેણી
નહોતી. તેણું તરત જ વિચાર કરી
બધા વાધુને કહ્યું, “હા, મને ખાઈ
જાઓ. પણ તમે આટલા બધા મને
ખાશો કઈ રીતે ?”

“તમે બધા એમ નકું કુરો કે
તમારામાં જે સૌથી મોટો વાધુ હોય
તે મને ખાઈ જાય.”

કેળુ મોટો તે નક્કી કઈ રીત
થાય ? દરેક વાધ એમ જ હોઈ,
“નું સૌથી મોટો, નું સૌથી જખરો.”

આ લોઈ હુંસા એકદમ ઓલી,
“તમે અધા વાધ લડાઈ કરો.
લડાઈમાં જે લતે ત સૌથી મોટો;
તે ભને ખૂય.”

ખુધા વાધુને આ વાત પસંદ પડી;
તેમણે એકદમ લડવાનું શરૂ કર્યું.

હંસાને આ લડાઈ જોવાની ખૂબ
મજા પડી. તે તો હસ્તી જાય અને
લડાઈ જોતી જાય.

પણ ત્યાં તો તેને વિચાર
આંદોલા, “આ લડાઈ જોવાનો વખત
નથી પણ નાસવાનો વખત છે.”

તેણે તો હોટ ભૂકી નાસવા
માંડયું.

પુણું ત્યાં તો એક સૌથી મોટો
 વાઘ બુધા વાઘને મારી તેની ખાઇળ
 પુડ્યો.

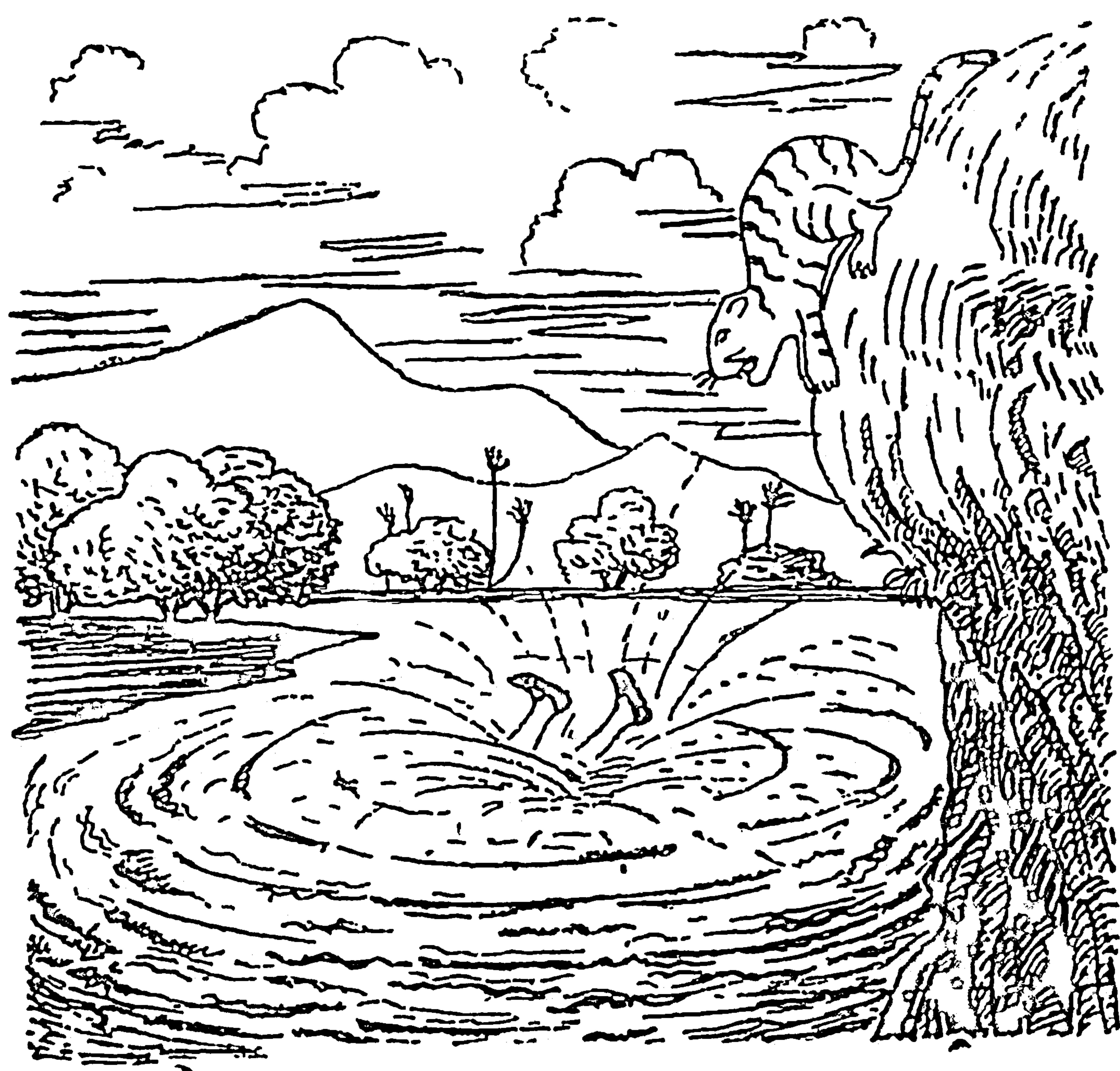
હુંસ્તાએ આ જોયું. તે ષોલી રિ,
 “હવે શું કર્યું? આ વાઘ મને જરૂર
 પડકી પાડશો!”

પણ હુંસા હિમતવાળી હલ્લી.
તણે પાસે એક નહી જોઈ ને એક
વિચાર આંગે.

તરત જ તણે હોટ મૂકી અને
એક ટાળવાળી ભેખડ પરથી નહીમાં
ભૂસકો મારો.

વાધ હુંસાને પકડવા તેની
પાછળ હોડ્યો. તે ખૂખુ બોરથી હોડ્યો,
અને છેક ભેખડ સુધી આલી ગયો.

વાધ ભેખડ સુધી આંગે તો
ખરો, પણ હવે તે ગજરાયો; કારણું
ભેખડની નીચે નહી હતી.

તેને આટકી જવાણું ખેન
 થયું; પણ હવે આટકી શકાય
 કઈ રીતે? ભેખડ ઘરણી ટાળોવાળી
 હતી. તેને નહીમાં પડવું જ પડયું!

હંસા તરતી તરતી નહી કંદુ
 નીકળી ગઈ પણ વાધ તો નહીમાંજ
 રહી ગયો! તે દુખી ગયો અને ભરી ગયો.

હેંસા જોદી નહીંખાંથી અહોર
નીકળી કે તરત તેને પેદી વાતાંની
બ્યાપડી થાં આવી. તે તો જંગલમાં જ
રહી ગઈ હતી !

ઓ તો ખાણી જંગલમાં ચાલી.
તેના મનમાં એમ હશે, “હવે જંગલમાં
વાધ કચાં થી હશે ? બુધા વાધ
કચારનાચ ભરી ગયા છે.”

પણ હેંસા પેદા ઝડ પાસે
આવી, ત્યાં તો તણું એક મેટો વાધ
ઉલેલો જોયો !

આ વાધુ હસગુંજ આંગ્રેઝ

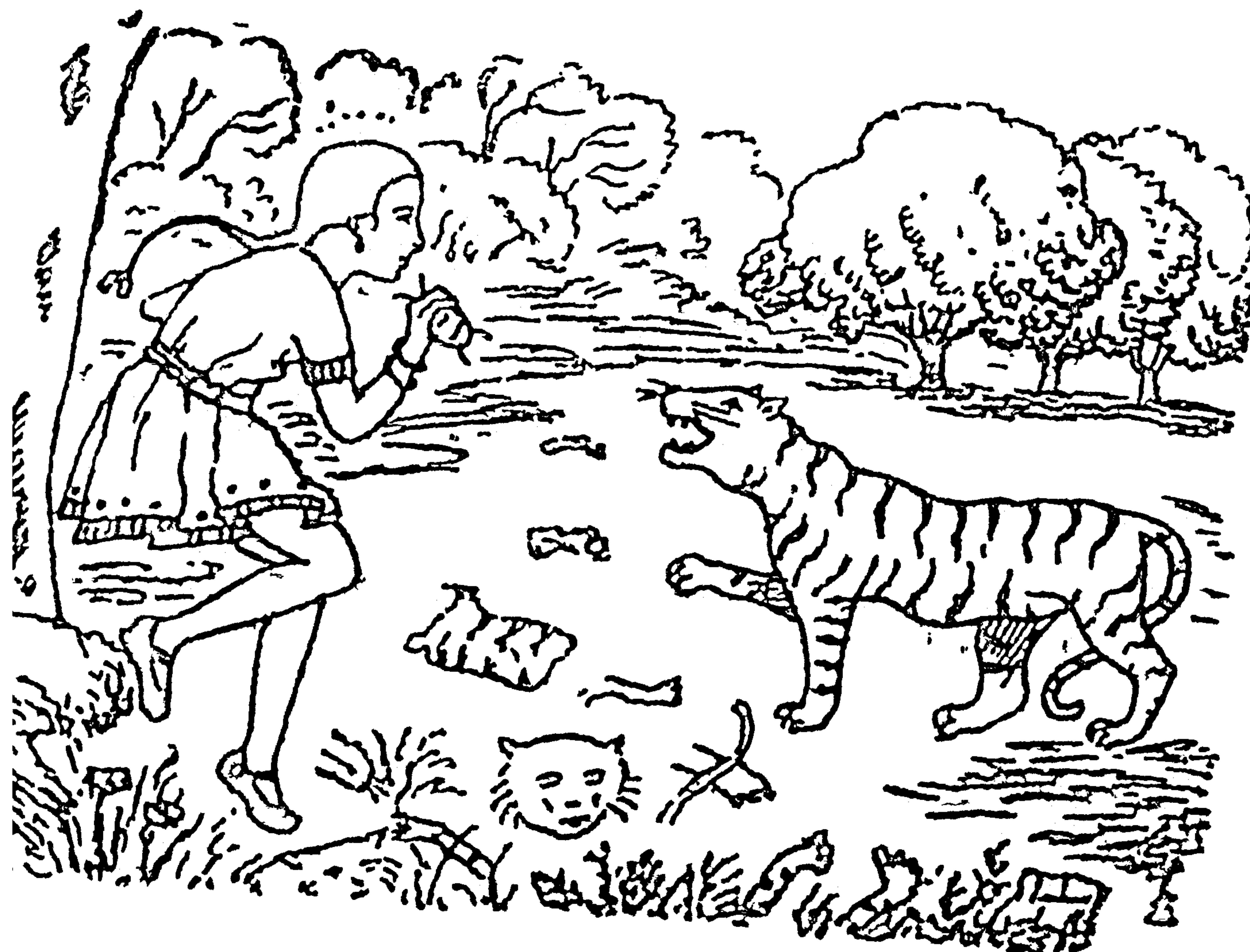
હતો. તે આર્જિની લડાઈમાં નહોંતો.

બધા વાધને ભરેલા જોઈ તે ખૂબું
ગુર્કસે થયો હતો.

તણે એકદમ પુંલો ઉંચ્યા કરી
હુંસાને કહ્યું, “ખાઉં ખાઉં.”

આ બોઈ હંસા પ્રાણી ખસી;
 પણ તેવામાં તેને કંઈક શાદ આંગું;
 તરત જ તેણે ત્યાં એક હેડકો પડ્યો
 હતો તે ઉખાડ્યો અને બોરણી
 વાધુના મોટામાં હુંક્યો.

વાત એમ હતી કે હંસાએ એક
વાર્તામાં વાંચ્યું હતું, કે વાધ હેડકોં
ખાલું તો ભરી જાય.

અને બન્યું પૂજુ તેમજ; વાધે
જોવા હેડકોં ખાંધાં કે તોવા જ તે
ભરી ગયો.

છેવટે હંસા પોતાની વાર્તાની
ચોપડો લઈ આનંદથી નાચતી નાચતી
ઘેર ગઈ. રોજ તે આ ચોપડી વાંચે
અને પેલી વાધની લડાઈ ચાંદ કરે.
કુલી મળ !

પ્રકાશક : મનુલાઈ સુખલાલ શાહ, નારગોળ, વાયા સંજણ, જી. વલસાડ.
સુદક. ૨મણુલાલ ખી. નાયક, અણત મુદ્દણુલય, ગંધ્રપ શેરી, વાડીકુણીયા, સુરત.

